

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt Primvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

num post mille quadringentos, finem fecit viuendi, nullo herede legitimo sui corporis relicto, peruenitq; res in contentionem de iure succedendi inter regem Dania Christiernum, germana sorore Adolphi natum, & Ottonem de Scowenborg comitem: qui longiori quidem gradu distabat, sed tamen ex masculino latere in feudo credebatur preferendus. Sed tum proceres Holsatorum sui fecere arbitrij, quem vellent dominum: elegeruntq; regem Dania, vt fieret comes Holsatia, data ingenti pecunia Ottoni, qui iuri suo renunciaret, praesertim assentiente feudi domino episcopo Lubicensi: qui comitatum illum Imperiali dono solet concedere, vt verus & directus feudi dominus. Peruenit ergo comitatus ad regem: Ducatus autem tum coronae consolidatur: quod diu à regibus per multos labores erat questum. Sed filij regis eundem ducatum, patre moriente, denud à corona separatim, inter se, vt Holsatiam, per partes diuiserunt, quod suo tempore commemorabimus.

SAXONIAE
LIBER DVODE-
CIMVS.

CAPVT PRIMVM.

Annus currebat post mille quadringentos sexagesimus, cum Pius summus Pontifex animo dolens amissum Orientis Imperium, audiensque continuò Christiani nominis ferocissimum hostem Turcum in Christianas prouincias

cias

cias ditionem propagare, Trapezuntino Imperatore vi-
 cto, cum penè nihil reliquum esset de Orientali imperio,
 quod non ille occupasset, de bello eidem inferendo con-
 cilium indixit Mantuanum. Cōuenere frequentes prin-
 cipum oratores. Aderant inter alios Francia regis nun-
 cii, qui magna & acerba oratione inuecti, querebantur
 Neapolitanum regnum ab iusto herede translatum in
 Ferdinandum bastardum Aragonensem: Quibus longi-
 ori responderat ipse sua voce Pius: Extant ambæ orati-
 ones. Sed tum eo conuentu nihil fructuosius agebatur,
 quàm vt immanissimo Christiani nominis hosti bellum
 indiceretur, de que ratione gerendi multa sunt consti-
 tuta. Sed optimi pontificis voluntatē non sunt sequuta
 principum secularium, vt debuerant, officia. Imperator
 quieuit: ceteri nihil ardentiores. Vnus Burgundia dux
 Philippus polliceri operas videbatur. Sed quarto demum
 anno, quod dicemus, res intentata per mortem ponti-
 ficis euanuit. Interim verò in Saxonia Wilhelmus
 pater & Fridericus filius, duces Brunsvicenses, oppi-
 danis Luneburgensibus, quoad poterant, aduersantur,
 ob non paritionem literarum apostolicarum brachium
 seculare intentantes. Friderico duci venerant in manus
 currus quatuor mercibus onusti: qui cum Luneburgum
 pertransissent, creditum est, quia sic credentibus expe-
 dire videbatur, quidd Luneburgensium res extitiss-
 sent, aut quodd iuste ceteri propter participationem
 cum illis, eadem qua illi, damna paterentur: Tenti sunt
 vtcunq; & merces distracta sine precio, distributione
 militari. Fraudati tamen feruntur qui cepere, cum
 crederent omnia esse in mercibus: Plurimum inerat ar-
 genti, quod Marinus apostolicus nuncius in Suedia cor-
 rasit. Sed quid facerent? quando qui commutaret in
 met-

merces non esset, eo contentos oportebat abire. Fuerunt
 & alij, non inde longinqui quatuor currus: sed proxima-
 rum urbium Gottingen & Northem presidio defensi,
 abibant. Erant pro his rebus cōventiones ad placita plu-
 rima: sed merces distracta semel, non redibāt. Inde prin-
 cipali putant honori maculam iniustam, quod nō iustam
 pradam, pro iusta sit in suos partitus. Contenderat eo
 tempore Lantgravius Hassie occupare oppidū Embica,
 quod nonnihil in eam haberet questionis. Sed principes
 eorum domini Albertus & Henricus duces Brunswiccen-
 ses de Grubenhagen, quantis poterant armis, & vicine
 vrbes Gottingen, Northem, Goslaria, Brunswicum, tu-
 lere suppetias. Hoc cum Hasso compertum haberet, retrō
 tulit pedem. Per idem tempus, cum ecclesia Moguntina
 insigni clade, duos haberet pontifices electos in discor-
 dia, Pius Papa, qui nōisset opes ecclesie dudū in Germa-
 nia versatus, annatam extorsit acerbius. Sed Dietherus
 de Isenborg, qui potior in iure videbatur, dum, ut ferūt,
 annatam pro arbitrio Papa non solueret, & de non soli-
 citando pro concilio sacramentum prestare recusaret,
 confirmationē iam datam Papa retraxit, & amulo suo
 contulit Adolpho de Nassow. Nihil actū videbatur apo-
 stolica confirmatione, quam vterq; tenebat, nisi arma
 venissent in medium. Dietherus urbem & arces habe-
 bat potiores. Concurrerunt aliquandō armis in acie, vi-
 ctā pars Dietheri cecit. Deindē oppugnata ciuitate, ca-
 ptaq; armis auxilio comitis Palatini de Rheno, Diethe-
 rus cum nihil hostili molitione persentiret, penē in ipsa
 quietis suae sede interceptus est, calente adhuc lectu-
 lo vnde dilabebatur. Scuitum est in maiores vrbes,
 qui partem tutati sunt Dietheri. In miseram serui-
 tutem vrbs pridem libera redigitur: Euanescit omnis
 mer-

mercatura: Retrahunt enim se mercatores de locis, in quibus arma dominantur. Omnium portarum claves ad vnum sub noctem deferunt vrbis praefectum, qui omnia pro suo arbitrio moderatur. Is vocat in concilium quos delegerit: Officia omnia in vrbe partitur vnus, ciuibus in omnem subiectionem perductis: Archiepiscopus cum clero dominatur. Rebus tamen inter amulos compositis, Dietherus deputatas sibi accepit arces cum proueniibus, tertus, si ad eum diem peruenerit, de Adolphi successione: idq; post sextum annum euenit. Tum enim Dietherus, mortuo Adolpho, redditur ecclesiae: sed in quam seruitutem ciuitas propter eum venerat, in ea reliquit: Arcem quoq; ad Rheni fluenta iuxta ciuitatem extruit, qua pro freno sit ciuitati, ne quando resurgat in pristinas vires: Publicum inibi erexit literarum palladium. Stipendia & praebendas deputabat doctores & magistris in eo desudantibus opera literaria.

CAPVT II.

Sexagesimus secundus erat annus à Christo post mille quadringentos, cum Wilhelmus dux Brunsvicensis se immisceret bello, quod erat inter Mauritium & Gerhardum fratres comites de Oldenborg, inuitatus ab amborum fratre rege Daniae Christierno: qui fauerat Gerharo de dominatu Delmenhorst, quem vterq; vendicabat. Mauritio suppetias tulere Bremenses, & comites de Hoia: Qui magna stipendiariorum manu obsederunt arcem Delmenhorst, fame expugnare conati, quando armis non licuit. Christiernus rex amborum frater, literis & nuncijs egit apud episcopum Monasteriensem, & ducem Wilhelmum, vt partes Gerhardi, qui premi videretur, adiuuarent. Cumq; iam obsessa arce, Gerhardum fame laborare non ignorarent, statu-

ant